

**JE WORDT EEN ANDER
THEATER
BABEL
ROTTERDAM**

Stichting Theater Babel Rotterdam

Jaarverslag 2021

Inleiding

Ondanks dat de wereld voor een tweede jaar te kampen had met de voortdurende Coronacrisis kijkt Babel toch terug op een mooi, uitdagend en succesvol jaar.

Theater Babel Rotterdam heeft zich zowel praktisch als inhoudelijk voorbereidt op de risico's van een langer durende Coronacrisis. Het doel hierbij was om waar mogelijk het werk voort te zetten en tegelijk de risico's te beperken in lijn met de visie en missie van Babel.

We zijn blij dat het ons in 2021 gelukt is om Babel zowel financieel als inhoudelijk gezond te houden. We zijn, ondanks alle beperkingen, erin geslaagd om onze artistieke producten verder te ontwikkelen door zes nieuwe makers de kans te geven ervaring op te doen als inclusieve maker, waar mogelijk is weer voor publiek gespeeld maar tegelijk hebben we al onze producten ook vooral online vertoond. Het online streamen dat in 2020 ontwikkeld was is een essentieel onderdeel van ons werk geworden en een prachtig middel gebleken om zowel binnen als buiten lockdown periodes contact te houden met ons publiek.

De activiteiten zijn uitgevoerd op basis van de cultuurplan beschikking 2021 van € 428.600. Door het bestuur en directie is in samenwerking met Pameijer en de gemeente Rotterdam gezocht naar extra gelden. Dat is in 2021 opnieuw gelukt, dankzij een belangrijke bijdrage van de gemeente Rotterdam van € 100.000 ter dekking van het exploitatietekort. Door deze aanvullende subsidie vanuit stedelijk welzijn, is de verhouding tussen zorg en cultuur meer in balans gebracht. Van diverse fondsen heeft Babel aanvullende financiering ontvangen voor het ontwikkelen en onderzoeken van de inclusieve visie van Babel waaronder stichting Volkskracht, het NSGK, het VSB fonds en HandicapNL. Mede hierdoor kon Babel haar interne en externe educatie en theaterproducties voor het grootste deel uitvoeren zoals voorzien.

Babel heeft in 2021 opnieuw een inclusief educatief theateratelier gerealiseerd en uit kunnen voeren. We zijn blij en trots dat het ons gelukt is om jongeren ook in deze Corona tijd in contact te brengen met ons gezelschap. Die inclusieve ontmoetingen zijn een belangrijke kern van ons werk.

De productie **Ik via de Ander** is in 2021 zowel voor live publiek als in live-streams doorgespeeld. Daarnaast zijn er zes nieuwe voorstellingen gemaakt vanuit het 'nieuwe makers' project. De internationale ambities zijn in 2021 omgezet in een digitaal online festival.

We hebben in totaal **11.841** bezoekers bereikt, dit is inclusief **8.005** digitale kijkers die zijn bereikt door het aanpassen en beschikbaar maken van al onze producten op digitale platforms.

In dit jaarverslag worden de activiteiten omschreven.

De prestaties zijn terug te vinden in het hoofdstuk prestatieraster.

Met dank aan alle mensen die hebben bijgedragen aan Theater Babel Rotterdam.

Babel is een huis voor inclusieve en exclusieve kunst.

Inclusief omdat we bewust kiezen voor een gemixte samenstellingen van individuen.

1.1 missie

Babel draagt met theatrale en beeldende middelen bij aan de persoonlijke en culturele ontwikkeling van zoveel mogelijk Rotterdammers, ongeacht hun achtergrond, geaardheid of fysiek en geestelijk vermogen. Babel is daarmee uit op een nieuw soort kunst die bestaat uit betekenisvolle interacties. Hierin is 'de ander' weerbarstig en uitdagend aanwezig als onderdeel van de maatschappij en de kunsten. Babel toont wat schuurt en doorgaans verborgen blijft. Het gaat om kunst waarin de maatschappij on gecensureerd vertegenwoordigd is. Onze activiteiten doorbreken de grenzen tussen de zorg en de kunsten zodat de ander daadwerkelijk kan participeren in de culturele wereld. Wij willen bijdragen aan het vergroten van de sociale en culturele ruimte van de ander. Dat is onze bijdrage aan een inspirerende grootstedelijke samenleving, die vrijheid ademt en betrokkenheid wekt.

1.2 visie

Wij menen dat in de huidige samenleving grote groepen vervreemd zijn doordat hun fysieke of verstandelijke beperking als sociale en culturele uitsluitingsgrond werkt. Een grootstedelijke samenleving dient daarentegen de totale diversiteit van haar bevolking te omarmen. Als het goed is heeft iedereen toegang tot een gedeelde sociaal-culturele ruimte. Theater maakt het mogelijk om alledaagse situaties in een nieuwe context te plaatsen. Door de 'artistieke representatie' zet de theatermaker 'het alledaagse' in een nieuw licht. Individuele verhalen stijgen uit boven de particuliere her-vertelling.

Van makers en uitvoerders vraagt dit persoonlijke en maatschappelijke betrokkenheid in combinatie met artistiek vakmanschap. Wij geloven in de intrinsieke waarde van kunst als fundament en doel van ons werk. Theater is direct, vitaal, relativerend, inspirerend, confronterend en verontrustend, maakt taboes bespreekbaar en toont nieuwe handelingsperspectieven en toekomstdromen. Theater is de interactie op de repetitievloer, de uitwisseling van ervaringen & dromen. Het is de verhouding tot onderwerpen & thematieken en de confrontatie met het publiek.

Doordat de ander zijn rol speelt in het maakproces ontstaan er nieuwe verhalen en nieuwe artistieke representatie-vormen. Dit leidt tot voorstellingen met persoonlijke, sociaal-maatschappelijke én artistieke impact. Het is een nieuwe kleur in het professionele werkveld.

1.3 strategie

Babel heeft de missie in 2021 gerealiseerd via de productie en presentaties van theatervoorstellingen en theaterateliers en met de educatie (waaronder valt; trainingen voor al onze spelers, onderzoek en kennisuitwisseling, cultuureducatie & emancipatie) .

In volgende hoofdstukken lichten we toe met welke activiteiten dit is gerealiseerd, voor wie we dat hebben gedaan en welke partners ons daarbij hebben ondersteund.

1.4 bedrijfsvoering & personeel

Paul Röttger is per 22 november 2018 directeur bestuurder van de Stichting met een raad van toezicht model. Röttger stuurt en bewaakt ook als directeur bestuurder de nieuwe ontwikkelingen van Babel, regisseert de producties en is betrokken bij de Academie. De visie en manier van werken van Babel wordt overgedragen aan gastacteurs en vaste acteurs die in dagelijkse trainingen werken aan verbreding, verdieping en/of bestending van de inclusieve visie en werkwijze. De gastacteurs worden per seizoen gecontracteerd en nemen als professionele theatermakers delen van de regie van ateliers en educatieve producties voor hun rekening onder begeleiding en coaching van Paul Röttger. Hierdoor ontwikkelt Babel nieuwe makers die leren de inclusieve werkwijze toe te passen en de methodiek verder te ontwikkelen.

De directeur bestuurder voert regelmatig overleg met de medewerkers en evalueert jaarlijks met hen. Dit doet de directeur bestuurder ook met externe belanghebbende waarvan de belangrijkste in 2021 Stichting Pameijer was.

De raad van toezicht evalueert jaarlijks de directeur bestuurder.

De dagelijkse leiding zorgt voor de inhoudelijke invulling en uitvoering van de activiteiten, pr/marketing en de bedrijfsvoering. Waar mogelijk worden de collega's met een beperking betrokken bij de dagelijkse werkzaamheden rondom de producties.

In 2021 is een ad-interim zakelijk leider aangesteld terwijl Babel verder heeft gezocht naar een permanente zakelijk leider die zal starten in mei 2022. Petter van Raalte vervult de functie van zakelijk leider tot aan de zomer 2022.

De locatie aan de Eendrachtstraat 81 bevalt Babel zeer goed. Het stimuleert de profilering van de organisatie door de centrale ligging en goede bereikbaarheid in het kloppend hart van Rotterdam. Het gezelschap is echter hard gegroeid in activiteiten en ambitie waardoor momenteel vrijwel dagelijks twee extra ruimtes moeten worden gehuurd. Om op de lange termijn de kosten hiervan terug te brengen heeft Babel gespaard om een nieuwe repetitiestudio te realiseren. Deze studio is naar verwachting in april 2022 gereed. De ruimte zal niet alleen dienst doen als repetitiestudio maar is ook in te zetten als ontvangstruimte bar/foyer bij voorstellingen en activiteiten.

Theater Babel maakt gebruik van een protocol en gedragscode die een verplicht onderdeel vormt van iedere samenwerking. Belangrijke onderdelen van dit protocol zijn algemene gedrags en omgangsregels, een pestprotocol en een protocol voor ongewenst en grensoverschrijdend gedrag. Ook wijst Babel al haar personeelsleden op de mogelijkheden van het landelijke platform MORES waar men zich anoniem kan wenden tot een vertrouwenspersoon. Een verplicht onderdeel van iedere samenwerking met zowel personeel, vrijwilligers als stagiaires is de VOG.

1.5 Governance Code Cultuur

Babel voldoet aan de Governance Code Cultuur. Per november 2018 is het nieuwe raad van toezicht model in werking getreden in plaats van het oude bestuursmodel, de nieuwe statuten zijn geëffectueerd. Directeur-bestuurder is Paul Röttger, hij heeft een contract voor onbepaalde tijd conform de cao Toneel & Dans.

Op 16 maart 2022 heeft de directeur bestuurder de jaarrekening en jaarverslag 2021 vastgesteld. Op 23 maart 2022 heeft de raad van toezicht de jaarrekening en jaarverslag 2021 goedgekeurd, Faryda Hussein was wegens zwangerschapsverlof afwezig en niet in de gelegenheid de jaarrekening te ondertekenen, indien gewenst is dit op een later moment mogelijk.

De belangrijkste externe belanghebbende van Theater Babel is Stichting Pameijer, deze samenwerking is vastgesteld in een convenant en is geëvalueerd door de directeur bestuurder en de bestuurder van Pameijer.

De Raad van toezicht bestond in 2021 uit : Marco Florijn, Marc Pil en Faryda Hussein. De Raad ontvangt geen vergoeding voor haar werkzaamheden, jaarlijks wordt het bezoldigingsbeleid geëvalueerd door de directeur bestuurder en de Rvt. De nevenfuncties van de Rvt worden jaarlijks doorgenomen, vastgesteld is dat deze niet leiden tot belangenverstrengeling.

De organisatie sluit aan bij de gestelde adviezen van de Governance Code Cultuur.

De Raad van toezicht en directeur bestuurder zijn 4 keer bij elkaar gekomen (17-3, 23-6, 8-9, 6-12). Waar nodig hebben de directeur bestuurder en de Raad van toezicht ook buiten de geplande vergaderingen contact over de voortgang en eventuele dringende kwesties.

De belangrijkste thema's die zijn besproken;

- Jaarverslag en jaarrekening 2020;
- Jaarplan en begroting 2022;
- Samenwerking/convenant Pameijer;
- Uitbreiding pand Babel;
- Corona situatie en consequenties.

1.5.1 Bezoldigingsbeleid directeur/ bestuurder

Het salaris van de directeur bestuurder is gebaseerd op de CAO toneel & dans Schaal 10, regel 12. En valt daarmee onder de maximale WNT norm.

2. Activiteitenoverzicht

Babel realiseert haar activiteiten vanuit vier kerntaken. In samenhang zorgen de kerntaken voor de ontwikkeling en bevordering van inclusieve podiumkunsten. Met onze kerntaken faciliteren en initiëren we artistieke ontwikkeling, interactie met de stad en integratie binnen het culturele veld.

2.1 Kerntaken van Theater Babel Rotterdam

- Het produceren & presenteren van inclusieve interdisciplinaire voorstellingen
- Opleiden en trainen van spelers en makers
- Cultuureducatie & emancipatie
- Onderzoek & kennisdeling

Opleiding

Deze bestond in 2021 uit de wekelijkse scholing van onze vaste acteurs, gastacteurs en theatermakers. In totaal hebben er 36 professionele acteurs met en zonder beperking bij Babel gewerkt en deelgenomen aan de trainingsprogramma's.

Het gezelschap; produceren & presenteren van inclusieve interdisciplinaire voorstellingen

Babel maakt voorstellingen met een inclusieve groep spelers voor zowel regulier publiek als voor het onderwijs en bijzondere doelgroepen. De voorstellingen zijn altijd gebaseerd op universele thema's die direct verbonden zijn met maatschappelijk vraagstukken.

Cultuureducatie & emancipatie

Onze ervaring leert dat in al onze activiteiten de confrontatie met de ander, de kijker of deelnemer ontregelt en daarmee iets nieuws ervaart en leert. Deze ontregeling zetten wij in voor het ervaren en waarderen van inclusieve kunst. Daarmee wil Babel bijdragen aan een emancipatie in de wijze waarop er naar inclusieve kunst wordt gekeken en naar kunstenaars met beperking(en) in het bijzonder. Daarvoor geven we onze acteurs en bezoekers waar mogelijk kaders en handvatten. Dit hebben wij bv richting jongeren gerealiseerd d.m.v. theaterateliers die zich specifiek richten op jongeren uit het onderwijs waarbinnen zij de kunstenaars met een beperking in de klas ontmoette en met hen samenwerkten.

Onderzoek & kennisdeling

Een structurele aanpak op het gebied van inclusieve kunst is nog steeds nieuw en zorgt voor de mogelijkheid de methodiek hiertoe te ontwikkelen. De literatuur over dit vakgebied is beperkt. Door het ontwikkelen van een overdraagbare methodiek kunnen wij bijdragen aan de kennisvergroting op dit gebied. Een belangrijk middel is de samenwerking met onze Europese partners uit Zweden, Frankrijk,

3.2 Prestaties

Babel heeft in 2021 11.841 bezoekers bereikt, waarvan 8.005 door middel van digitale middelen en livestreams. De meeste van onze activiteiten zijn daarmee gerealiseerd zoals voorzien.

Er zijn 16 producties gerealiseerd die in totaal 236 keer gepresenteerd zijn. Dit zijn 68 presentaties minder dan voorzien met als oorzaak geannuleerde activiteiten door Corona. Het aantal presentaties is slechts iets lager uitgevallen (-68) tevens n.a.v. consequenties van de voortdurende Corona crisis. Met name de Kunstblock avonden en enkele ateliers mochten niet doorgaan. Babel ontving 1.116 betalende bezoekers. De digitale livestreams en uitzendingen van Babel zijn gratis aangeboden met als doel om contact te houden met ons publiek en zo laagdrempelig mogelijk toegang te geven tot onze online content.

Educatie

Scholing

36 acteurs met en zonder een beperking speelden in onze producties en volgden 90 dagen gemiddeld 2 lessen/repetities/trainingen per dag. Hiermee scholen wij voortdurend onze acteurs in eigen huis en ontwikkelen zij nieuwe vaardigheden. Deze educatie en trainingen kunnen wij geven dankzij een bijdrage van Pameijer en de bijdrage vanuit Stedelijk Welzijn. Het is een essentieel middel om inclusief te kunnen werken en produceren.

3.3 Prestaties gezelschap

Hieronder omschrijven we de belangrijkste activiteiten van het gezelschap;

- **Ik via de ander, regie & concept Paul Röttger – 3.598 bezoekers (11 live voorstellingen met 540 bezoekers – 11 Livestream voorstellingen met 959 digitale kijkers en 28 podcasts met 2099 luisteraars)**
 - Ik via de Ander werd ontwikkeld na aanvang van de Coronacrisis ter vervanging van het eerder geplande project 'Levinas'.
 - In Ik via de ander lieten 28 spelers van Theater Babel Rotterdam zich op hun kwetsbaarst zien. Ze vertellen intieme verhalen over zichzelf, via de blik van de ander. Regisseur Paul Röttger interviewde van elke speler een familielid over geboorte, jeugd, het leven van de speler en hun onderlinge band. Samen met schrijver Erik-Ward Geerlings werkte Röttger deze interviews uit tot monologen.
 - De voorstelling is gemaakt om geheel binnen de Corona regels te kunnen spelen
 - Na de harde lockdown is de voorstelling doorontwikkeld tot een versie die geschikt is om live te streamen voor ons publiek. Met als doel om zo onze spelers aan het werk te houden en om contact te houden met ons publiek.
 - Op het moment dat we weer voor publiek konden spelen, hebben we ook de livestream versie op het programma laten staan en beiden in combinatie uitgevoerd,
 - De monologen zijn in 28 podcasts gepubliceerd op een speciaal daarvoor ontwikkelde website: www.ikviadeander.nl en o.a. op iTunes gepubliceerd.
- **6 producties van nieuwe makers – 1.234 bezoekers**

Naast 6 gastspelers geeft Babel deze cultuurplan periode jaarlijks een of meer (theater)makers de mogelijkheid om een inclusieve (theater-dans-muziek) producties te maken uitgaande van de expertise van de diverse nieuwe makers. Deze nieuwe makers krijgen coaching van Babel met als doel hen te begeleiden bij het inclusieve werk.

deskundigheidsbevordering

Deze producties dienen als deskundigheidsbevordering in het maken van inclusieve kunst om uiteindelijk deze ervaring te kunnen meenemen in hun verdere carrière. De presentaties van deze producties zijn o.a. gespeeld voor studenten van de mbo-theaterschool, zij kregen hierbij een bijpassend educatief traject. De presentaties zijn daarnaast gespeeld voor zowel live als voor regulier publiek.

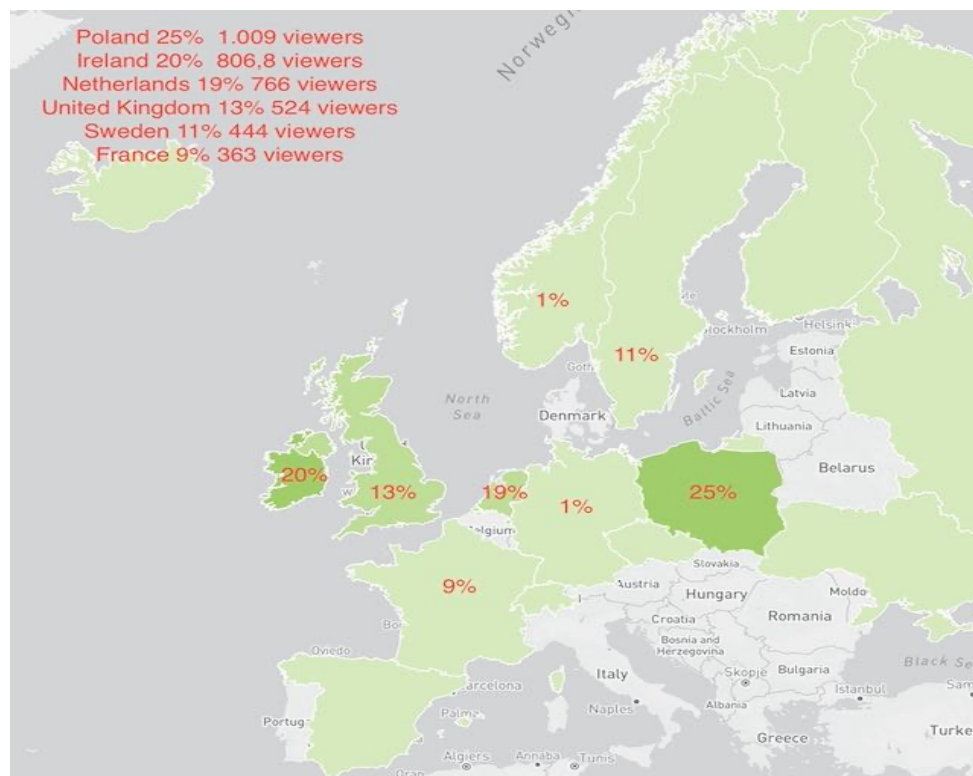
De nieuwe makers van 2021 waren;

- **Carina Klingsell**
 - "Moving Portraits"
 - Dansperformance waarin twee spelers van Babel en een circuskunstenaar vanuit hun eigen individualiteit een gesprek in beweging aangaan.
- **Rohiet Tjon Poen Gie**
 - "Choreografie"
 - Een choreografie over liefde en de mentale beperkingen die mensen zichzelf opleggen of die de maatschappij ons opdringt.
- **Merel Matthijsen**
 - "Ceremonie"
 - Een theatrale 'ceremonie' waarin de spelers gezamenlijk negatieve emoties tonen ervaren en vieren.
- **Maria Sartzetaki**
 - "Engine B urn Slow"
 - De performers laten hun verbeelding spreken door middel van lichamelijkeheid. Het lichaam, behandeld als een vat, krimpt en zet uit, verzet zich en geeft zich over. Een reeks projecties van tastbare en ontastbare ruimtes.
 - Al het bewegingsmateriaal werd gecreëerd in samenwerking met de performers. De unieke ijzingwekkende muziek werd gecomponeerd door Robin Becker.
- **Otto Calmeijer Meijburg**
 - "Het concert"
 - Hoe vind je de weg terug na een jaar isolatie? Een betoverend, poëtisch concert, waar klanken en lichamen proberen op afstand één te worden.
- **Saskia Meulendijks**
 - "Insideout"
 - Kun je aan de buitenkant zien hoe je van binnen echt bent? Deze vraag onderzoeken spelers van Babel en studenten van de MBO Theaterschool tijdens een intensieve samenwerking.
 - Co-productie MBO theaterschool
 - In samenwerking met de Mbo-Theaterschool hebben spelers van Babel en studenten van de MBO theaterschool onder begeleiding van een MBO theaterdocent een voorstelling gemaakt.
- **Theaterateliers – 2.182 jongeren uit het V.O. en Speciaal onderwijs**
 - In 2021 is een theateratelier ontwikkeld dat gespeeld is voor 2.182 jongeren.
 - Het doel van de theaterateliers is altijd om het wereldbeeld van de jongeren te verbreden en de ontmoeting te organiseren tussen hen en onze inclusieve cast. Dit gebeurt door middel van een artistieke dialoog. Door het atelier willen we steeds binnen een specifiek thema inzicht veroorzaken bij de acteurs en de jongeren. Ze leren daarbij van elkaar, komen tot nieuwe inzichten over zichzelf, elkaar en de wereld. Deze ateliers sluiten goed aan op het vak burgerschap.
 - **Gespeeld voor 2.182 jongeren**
- **BUREN – 396 bezoekers**

- Met BUREN trok theatermaker Brecht Hermans en een inclusieve groep acteurs met en zonder beperking van Theater Babel Rotterdam door het centrum van Rotterdam. Op verschillende ontmoetingsplekken toonden zij scènes rondom het thema BUREN en gingen in gesprek met bezoekers over hun connecties in hun omgeving. Het project was direct gekoppeld aan het jubileum van Pameijer en diende als positief signaal en boodschap om te laten zien dat we in deze moeilijke tijden allen op een eigen manier contact kunnen zoeken en vinden in onze directe omgeving.
- **Filmdocumentaire i.s.m. met Moois TV “Altijd alles anders”**
 - In 2021 werd de laatste hand gelegd aan de filmdocumentaire van Babel en Moois producties van filmer Christiaan van SchermbEEK over de inclusieve werkwijze van Paul Röttger.
 - Deze film is geselecteerd door IFFR 2022.
 - De film is ondertiteld en onderdeel van het digitale festival van IFFR , de prestaties gerelateerd aan de film zullen daardoor vallen in 2022.
 - Ook na IFFR zal de film verder worden uitgezet en zullen de daaraan verwante prestaties vallen onder 2022.
- **Samenwerking EU – internationaal online festival “Crossing the line” 4.096 kijkers.**
 - Plannen voor het internationale festival in culturele hoofdstad 2020 Gallway, Ierland konden door Corona niet doorgaan en zijn omgezet in een online digitaal festival dat liep van oktober t/m november 2021, het festival trok 4.096 kijkers.

De huidige EU-partners ontwikkelden ieder filmregistraties van voorstellingen, online ontmoetingen en interviews. Kennisdeling vond plaats door online sessies en interviews. Het doel was om met onze theater producten inclusieve kunst zichtbaar te maken in Europa. Het programma bestond uit 35 filmregistraties van interviews en theaterproducties van Teater 21 (Polen), Mind the Gap (Engeland), Mooms Teatern (Zweden), L’oiseau Mouche (Frankrijk), Blue Teapot (Ierland) en Theater Babel Rotterdam.

In juni 2022 zullen alsnog alle partners door Theater Babel Rotterdam ontvangen worden in Rotterdam voor de Rotterdamweek met; workshops, voorstellingsbezoeken en uitwisseling van kennis. De digitale kijkers van ons internationale filmfestival kwamen uit heel Europa en verdeelde zich als volgt ;

- **Kunstblock**

- Babel neemt sinds 2020 deel aan de Kunstblock avonden in samenwerking met CBK Rotterdam, MAMA, TENT, V2_, Witte de With Center for Contemporary Art en WORM.
- Deze activiteiten konden door de Corona maatregelen in 2021 niet doorgaan gezien het een activiteit betreft waarbij placceren niet mogelijk is.
- Als de maatregelen vervallen zullen we met de partners in gesprek gaan over een nieuwe aanpak. (verwacht voorjaar 2022)

- **Andere activiteiten in 2021**

- **"Als je het mij vraagt..."**

Ervaringen en dilemma's in de langdurige zorg, 42 films, **1.835 kijkers/deelnemers**.

- De 42 films die Babel eerder produceerde in samenwerking met de Erasmus Universiteit zijn ook in 2021 volop ingezet als educatief materiaal. De tool heet 'Als je het ons vraagt'. Het doel is hiermee dilemma's bespreekbaar te maken en te werken aan kwaliteitsverbetering. De tool bestaat uit de films, die op grond van kwalitatief vooronderzoek zijn ontwikkeld, ze verbeelden de dilemma's vanuit het perspectief van cliënten, naasten en zorgverleners. De films worden ingezet om het gesprek over de dilemma's op gang te brengen. In groepsgesprekken verwoorden cliënten, verwanten en professionals een aantal prioriteiten voor kwaliteitsverbetering. Daarna gaan zij samen oplossingen ontwikkelen en in de praktijk brengen. Zo helpt 'Als je het ons vraagt' om samen de kwaliteit van de woonzorg en de thuiszorg te verbeteren.
- **Deze educatieve films zijn o.a. ingezet bij**
 Conferentie Cliënt aan zet.
 Conferentie in Noorwegen over informele zorg.
 De landelijke ontmoetingsdag RIBW-cliëntenraden
 Daarnaast zijn de films permanent onderdeel geworden van twee kennispleinen;

4 cultuureducatie & emancipatie

De in de prestaties omschreven theaterateliers en educatieve voorstellingen vallen tevens onder onze cultuureducatie & emancipatie. Het onderdeel cultuureducatie varieert van reflectie op bezochte voorstellingen tot actieve deelname aan workshops bij onze voorstellingen en prestaties. De ervaring is dat de confrontatie met de ander de deelnemer ontregelt. Wij zien in onze cultuureducatie dat het werken met mensen met een specifieke beperking het begin is van het emancipatieproces van de ander.

4.1 doelstellingen

Babel kent ten aanzien van cultuureducatie drie doelen:

- De ontwikkeling van een positieve houding ten aanzien van kunst en cultuur
- Het ontdekken van eigen vaardigheden op het gebied van uitvoerende kunst en cultuur
- Het vergroten van kennis en inzicht op het gebied van kunst en cultuur

De twee doelen ten aanzien van emancipatie zijn gericht op bevordering van participatie:

- De ontwikkeling van het besef dat mensen met een specifieke beperking onderdeel zijn van onze maatschappij
- Het aanzetten van kinderen, jongeren en volwassenen tot het opnieuw kijken naar en nadenken over de wereld waarin zij leven en de rol die zij daarin (kunnen) spelen

4.2 Vormen van cultuureducatie

- Babel organiseert activiteiten rondom voorstellingen; workshop & theaterateliers & ontmoetingen die aansluiten bij de visie van Babel. Hiermee stimuleren we beschouwing, informeren we, gaan in gesprek of nodigen uit tot actieve deelname.

In 2021 konden deze ontmoetingen niet doorgaan. Babel heeft met Ik via de ander ingezet op een schaalverkleining naar 15 bezoekers waarbij na afloop binnen de Corona regels een gesprek kon plaatsvinden. Na de harde lockdown is Ik via de ander in januari 2021 verdergegaan als online stream voorstelling.

- Samen eten
De voorstellingen voor regulier publiek worden in de regel afgesloten met een maaltijd. Het team van Babel en de acteurs koken en verzorgen de maaltijd. Acteurs serveren de maaltijd uit en komen zo informeel in contact met het publiek om zo een ontmoeting en interactiviteit te veroorzaken. Ook hier vinden we de ontmoeting tussen het publiek en onze acteurs prioriteit.

Door de Corona situatie moest het koken worden gestaakt. In plaats hiervan heeft Babel bezoekers een recept en ingrediënten meegegeven om zelf thuis alsnog een gezonde biologische en vegetarische maaltijd te maken met de vraag om zo tijdens deze maaltijd thuis met elkaar het gesprek aan te gaan over de voorstelling.

- Theateratelier
Laagdrempelige ontmoetingen in het kader van cultuureducatie & emancipatie organiseren we in de vorm van theaterateliers. Een theateratelier kent een open structuur waar publiek en acteurs samen kunst maken en thema's bespreken. Deze thema's zijn scherp en waar nodig taboedoorbrekend. Denk aan thema's als 'afscheid', '(on)vervulde liefde' en 'de dood'.

Ondanks de Coronacrisis heeft Babel de theaterateliers in 2021 kunnen realiseren in de periodes waar scholen mochten worden bezocht. In kleinere aangepaste vorm zijn 2.182 jongeren bereikt.

5.3 samenwerking cultuureducatie

Voor cultuureducatie en emancipatie is met de volgende partners samengewerkt:

- Accent Japarastraat
- LMC Zuidwijk
- Albeda college
- Schreuder college
- Hogeschool Rotterdam
- Visio speciaal onderwijs
- VSO de Hoge brug
- Mbo theaterschool
- HPC college
- Kenniscentrum Cultuureducatie Rotterdam (KCR) - cultuurtraject

Cultuurcoach

Babel ontving subsidie voor de cultuurcoach regeling in 2021. Deze is aangevraagd in samenwerking met het Schreuder College. Van februari t/m april 2021 zijn diverse educatieve activiteiten uitgevoerd waaronder specifieke theaterateliers, digitale en live ontmoetingen met ons gezelschap en dramalessen. Helaas konden de activiteiten door Corona niet volledig worden uitgevoerd.

6 publieksonderzoek

6.1 woonplaats en afkomst

Op verzoek van de Gemeente is in 2021 bijgehouden wat de woonplaats van onze bezoekers is over het totale publieksbereik. Hiertoe is Ticketmatic de voornaamste tool om dit te meten. Aangezien niet alle bezoekers via dit systeem bij onze activiteiten binnenkomen, zijn wij uitgegaan van de percentages die wel gemeten zijn en hebben deze toegepast op onze bezoekersaantallen om zo tot een goede schatting te komen van de gevraagde data.

Publiek woonachtig in Rotterdam	4.973	42%
Publiek woonachtig in de regio Z-Holland	6.276	53%
Publiek woonachtig in overig Nederland	2.249	19%
Publiek woonachtig in het buitenland	3.315	28%

6.2 communicatiemiddelen

Op basis van het publieksonderzoek worden marketing- en communicatiebeslissingen genomen en keuzes gemaakt op welke media en locaties te adverteren in met name de social media. Naast een aantal basis communicatie-uitingen (zoals een structurele huisstijl om herkenbaarheid te vergroten) werken we met diverse communicatiemiddelen met als doel om ons bereik en publiek te vergroten en te diversifiëren.

middelen

De website en social mediakanalen zijn de eerste communicatiemiddelen om ons publiek te informeren over onze activiteiten, om actualiteit in beeld te houden wordt actief geschreven en wekelijks nieuws gepubliceerd. De website wordt responsief uitgevoerd volgens het mobile-first principe, wat wil zeggen dat ongeacht op welke apparaat je de website bezoekt, de vormgeving zich aanpast aan het scherm en formaat van de telefoon, i-pad of laptop waar je de website op bekijkt. Daarnaast is Babel actief op Facebook, Twitter en Instagram om ook via deze social mediakanalen haar publiek te betrekken, te zorgen voor interactiviteit en voorgroei.

Regelmatig stuurt Babel een digitale nieuwsbrief naar in totaal 12.000 abonnees, deze nieuwsbrief wordt tevens gedeeld op de sociale media. Tijdens activiteiten wordt wanneer mogelijk live verslag gedaan d.m.v. foto's op de diverse social media en in 2021 zijn daar livestreams, filmpublicaties en podcasts aan toegevoegd om zo in Corona tijd contact te houden met ons publiek.

Onze digitale producties en publicaties samentrokken in totaal 8.586 kijkers en luisteraars.

7 samenwerking

Samenwerken blijft een wezenlijk onderdeel van Babel. We bouwen voort op de samenwerkingsverbanden met de lokale omgeving, met onderwijsinstellingen en het culture veld. Het is een dynamisch netwerk dat voortkomt uit een ondersteunende, aanvullende en inhoudelijke noodzaak. Centraal staat de samenwerking met Pameijer.

7.1 internationaal

Als pionierende instelling vinden wij het belangrijk om over de grens te kijken. In voorgaande jaren resulteerde dit in werkbezoeken aan onder meer Sint-Petersburg en Polen. We hebben inspirerende contacten gelegd en workshops georganiseerd. Deze projecten zouden uitmonden in een groot internationaal festival in Galway 2020. Helaas kon dit festival door de Coronacrisis niet doorgaan. De beschikbare subsidie van Creative Europe is in 2021 alsnog ingezet in een digitaal festival. Dit digitale festival vond plaats in het najaar van 2021 samen met gezelschappen uit de deelnemende landen; Polen, Zweden, Engeland, Ierland, Frankrijk en Nederland. De laatste activiteit uit deze samenwerking is een week in Rotterdam waarbij alle partners uit de deelnemende landen naar Rotterdam komen. Wegens de lockdown eind 2021 is deze activiteit verplaatst naar juni 2022.

7.2 Onderzoek Hogeschool Rotterdam

In 2020 is gestart met een uitgebreid wetenschappelijk onderzoek naar de methodiek van inclusief theatermaken. Jeannette Nijkamp is initiatiefnemer en onderzoeker van het project 'Versterking van inclusieve samenwerking binnen het theater.' Hierin wordt onderzocht hoe theatermakers, acteurs met een verstandelijke beperking en acteurs zonder een beperking op een gelijkwaardige manier kunnen samenwerken. Het project is een samenwerkingsverband van Theater Babel Rotterdam met het lectoraat Disability Studies; Diversiteit in Participatie, ArtEZ hogeschool voor de kunsten, het Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie Amateurkunst, zes theatermakers/acteurs en zorginstelling Pameijer. Ook de gemeente Rotterdam is bij het project betrokken.

Inclusief werken heeft meerwaarde voor zowel acteurs met als zonder beperking. Babel ziet echter dat er buiten Babel weinig tot geen ervaring is bij theater professionals over hoe zij dit kunnen doen. Babel vindt het van belang te onderzoeken hoe wij ons gedachtengoed en ervaring van inclusief samenwerken kunnen delen en verspreiden in de zorg- en theatersector, maar ook onder de scholieren en studenten van de kunstvakopleidingen in het land.

We concluderen dat er momenteel nog onvoldoende kennis beschikbaar is over welke factoren inclusieve samenwerking binnen het theater kunnen bevorderen. Daarom wordt binnen dit project kennis ontwikkeld om inclusieve samenwerkingsrelaties tussen theatermakers en acteurs met en zonder beperking inzichtelijk te maken en te versterken. Ook wordt een hulpmiddel ontwikkeld dat hierbij kan worden ingezet. Hiertoe wordt onderzoek gedaan binnen drie inclusieve theaterpraktijken waarbij Theater Babel Rotterdam als praktijkvoorbeeld dient, actief meewerkt en -denkt in de onderzoeken en de werkprocessen en zo haar methodieken inzichtelijk maakt en deelt.

Eind 2022 worden de resultaten van dit onderzoek gepubliceerd.

8. Toelichting op de jaarrekening 2021

Voor de periode 2021-2024 is in het kader van het Cultuurplan een subsidie toegekend van € 428.600 door de dienst Kunst & Cultuur. Als aanvulling op deze subsidie is voor het jaar 2021 door de gemeente Rotterdam, stedelijk welzijn, een aanvullende subsidie toegekend van € 100.000 ter dekking van het exploitatietekort.

Naast deze subsidies ontving Babel een bijdrage van € 35.000 van Stichting Neyenburgh, en van diverse fondsen een totaalbedrag van € 100.223 aan donatiebijdragen die onder andere zijn ingezet voor innovatie en ontwikkeling van onze inclusieve visie en werkzaamheden. Van het NSGK ontvingen wij een subsidie voor een periode van 3 jaar à € 75.000, € 25.000 hiervan is ingezet in 2021. Dit betrof tevens het laatste jaar van deze meerjarige subsidieafpraak.

Theater Babel Rotterdam is blij dat het met deze subsidies en donaties uitvoering kon geven aan het jaarplan. In de jaarrekening wordt een financiële verantwoording afgelegd voor de besteding van deze subsidies en overige ontvangen middelen.

In 2021 is een positief resultaat uit gewone bedrijfsvoering geboekt van: € 545

	Jaarrekening 2021		Begroting 2021	
Totaal eigen inkomsten + verkregen bijdrage uit private middelen	€ 263.052	32,4%	€ 270.750	32,1%
Subsidies	€ 549.056	67,6%	€ 572.600	67,9%
Totaal inkomsten	€ 812.108	100,0%	€ 843.350	100,0%
Totaal lasten	€ 811.535	99,93%	€ 905.975	107,4%
Saldo rente	€ -28			
Resultaat	€ 545	0,07%	€ -62.625	7,43%

	Jaarrekening 2021		Begroting 2021	
Directe opbrengsten	€ 148.285		€ 142.200	
Overige bijdrage uit private middelen	€ 114.767		€ 130.000	
Rentebaten	€ 0		€ 0	
Totaal onder 1	€ 263.052		€ 336.000	

Grote veranderingen ten opzichte van de begroting 2021;

A. Opbrengsten

In het boekjaar 2021 zijn minder presentaties gerealiseerd dan in de begroting was opgenomen. Door de coronacrisis kwam een deel van het werk stil te liggen en we mochten minder bezoekers ontvangen. Daar hadden we in de begroting voor 2021 al rekening mee gehouden. De begrootte recette en publieksinkomsten waren op een minimaal niveau ingeschat. De publieksinkomsten zijn desalniettemin ruim hoger dan begroot. Een deel van de opbrengst komt voort uit de afspraken die wij met Pameijer maken over het bezoeken van de voorstellingen. Ondanks dat het aantal geplande bezoeken van Pameijer medewerkers niet werkelijk is gerealiseerd is wel de afspraak omtrent kaartafname gehandhaafd. De bijdrage van 2020 stond nog gereserveerd als kortlopende schuld en is in 2021 vrijgevallen.

B. Bijdragen

De bijdrage vanuit het cultuurplan is gelijk aan de daarover gemaakte afspraken. De gevraagde subsidie bij de afdeling Welzijn van de gemeente Rotterdam (B4) is in totaal € 44.000 euro lager uitgevallen. Wel is de intentie uitgesproken om deze subsidie ter dekking van het exploitatieresultaat gedurende de gehele cultuurplanperiode 2021 – 2024 te verstrekken.

De opbrengsten overig en publieke middelen (fondsen) laat een klein verschil zien van bijna € 4.000,-. In totaal is er 5% minder aan bijdragen gerealiseerd.

C. Beheerslasten

C1. De kosten wijken marginaal af van de begroting. In 2021 is er naast de directeur bestuurder voor een aantal uur per week een interim zakelijk leider aangesteld. Ondanks deze extra kosten komt het totaal niet hoger uit. Vooral de lager uitgevallen algemene zaken zorgen ervoor dat de hogere kosten van de directie niet zorgen voor een overschrijding van deze begrotingspost.

C2. De kantoorkosten van 2021 zijn vergelijkbaar met de kosten uit 2020, maar wel een stuk lager dan begroot. We hebben de post onvoorzien niet aan hoeven spreken en ook de opleidingskosten van medewerkers valt lager uit. Wel zijn de huisvestingslasten veel hoger dan begroot. Dat komt door het opnemen van de schuld van de verbouwing die in 2021 is gestart.

D. Activiteitslasten

De activiteitenlasten personeel en materieel vallen lager uit dan begroot. De geplande productie die in najaar 2021 in première zou gaan is wegens onzekerheid uitgesteld naar voorjaar 2022. Hiermee verschuiven een deel van de kosten naar later moment. Onze geprogrammeerde voorstelling op het O festival is gecancelled omdat het hele festival in mei afgelast werd.

Algemene reserve en overige reserves:

Een deel van de bestemmingsreserve is ingezet voor de bouw van een repetitieruimte. Op dit moment huurt Babel wekelijks externe ruimtes om zo alle activiteiten te kunnen faciliteren. De kosten voor de externe ruimte zijn met 180% gestegen ten opzichte van de begroting. Deze kosten zullen aanzienlijk minder worden in de komende jaren omdat Babel gebruik kan maken van de eigen repetitieruimte.

Er is gekozen voor de opbouw van een algemene reserve van € 26.870,-. Dit om te zorgen dat Babel in de toekomst onvoorziene kosten kan opvangen.

De nieuwe verdeling van de bestemmingsreserve zal er als volgt uit komen te zien.

Een post vervanging techniek	€ 10.000
Innovaties nieuwe projecten	€ 7.500
Energiekosten	€ 8.000
Personeelskosten	€ 10.000

Totaal bestemmingsreserves	€ 35.500
----------------------------	----------

We kiezen ervoor om een bedrag op te nemen voor energiekosten. De kosten stijgen en er is een hoge mate van onzekerheid over de ontwikkeling van de energiekosten. We nemen een reservering op voor kosten personeel waar we mogelijk in 2022 mee te maken krijgen. Het eigen vermogen is in 2021 met 28% afgenomen.

Fair pay

Babel heeft vanuit de gemeente Rotterdam een budget ontvangen bestemd om de fair pay te bevorderen. Het gaat om een bedrag van € 29.100. Hoe wordt dat aangewend?

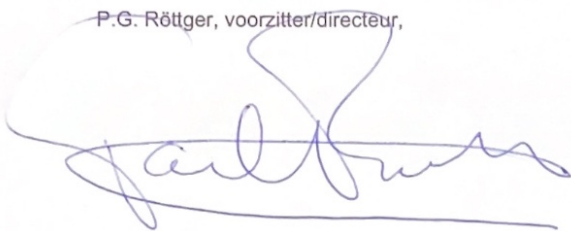
Babel heeft ervoor gekozen om per 1 januari 2021 de overstap te maken van de cao-cultuureducatie naar de cao-toneel en dans. In onze optiek past dat beter bij de werkzaamheden die we verrichten en de functies die we in onze organisatie hebben. Alle functies zijn opnieuw geclassificeerd en ingeschaald.

Vooral de uitvoerende functies zijn erop vooruitgegaan. Daar vallen onder de functies van projectleiding, administratie, educatie en publiciteit. De functies educatie en publiciteit zijn daarbij ook in aantal uur verhoogt, zodat dit beter aansluit bij de realiteit. We hebben extra oog voor de laagstbetaalde functies die veelal ook nog eens op onregelmatige uren uitgevoerd dienen te worden, zoals de schoonmaak. Deze functies waarderen wij hoger dan de cao voorschrijft. Voor medewerkers die niet in loondienst zijn, hanteren we ook de regels van de cao zodat we hen een passend uurtarief kunnen bieden.

De salariskosten in 2021 zijn ten opzichte van 2020 na de aanpassingen op jaarbasis met € 32.632,93 gestegen. Hiermee is het ontvangen fair pay budget geheel ingezet plus € 3.532,93.

Bestuurder:

P.G. Röttger, voorzitter/directeur,

Raad van Toezicht:

M. Florijn, lid,

F. Hussein, lid,

M. Pijl, lid,

